

covid19.gov.gr

17η Έκθεση Προόδου Παρατηρητηρίου | CoVid19.gov.gr

10-13 λεπτά

Περίοδος 24 – 30 Σεπτεμβρίου 2020

Η 17^η έκθεση προόδου του Παρατηρητηρίου αφορά το διάστημα 24 έως 30 Σεπτεμβρίου και έχει ως στόχο να διαπιστωθεί κατά πόσο οι τάσεις στους βασικούς άξονες παρατήρησης, που είχαν ήδη διαφανεί από τις προηγούμενες εκθέσεις, επαληθεύονται ή αντιστρέφονται με την προσθήκη ολοένα και περισσότερων επικαιροποιημένων δεδομένων.

Στον άξονα της υγείας και της πολιτικής προστασίας, η τελευταία εβδομάδα εμφανίζει σταθεροποίηση στον μέσο όρο ημερησίων κρουσμάτων, με έντονη όμως ημερήσια μεταβλητότητα, μείωση του ημερήσιου αριθμού θανάτων, αλλά αύξηση του αριθμού των διασωληνωμένων.

Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος των ημερησίων κρουσμάτων διαμορφώνεται σε 7ήμερη κυλιόμενη βάση στα 314 κρούσματα από 324 στην προηγούμενη έκθεση. Το 50%-60% των νέων κρουσμάτων καταγράφεται στην Απική, ενώ στις 28 Σεπτεμβρίου ξεπέρασε το 73%. Επισημαίνεται ότι για τρίτη συνεχή εβδομάδα οι νέες ημερήσιες

διαγνώσεις παραμένουν πανελλαδικά σε επίπεδο άνω των 300 ατόμων, ενώ στις 29 Σεπτεμβρίου τα ημερήσια κρούσματα ξεπέρασαν το φράγμα των 400 για δεύτερη φορά το τελευταίο δεκαήμερο.

Πίνακας 1: Κρούσματα ανά ημέρα (κυλιόμενοι 7-ημεροι μέσοι όροι), 30.09.20

Χώρα	Μέσος όρος	Μ.Ο. ανά 1 εκ. κατοίκους	Χώρα	Μέσος όρος	Μ.Ο. ανά 1 εκ. κατοίκους
Ισπανία	10,843	231.9	Σλοβενία	132	63.8
Γαλλία	11,803	180.8	Βόρεια Μακεδονία	131	63
Ολλανδία	2754	160.7	Κροατία	177	43.3
Βέλγιο	1060	91.5	Αλβανία	121	42.3
Δανία	523	90.4	Σουηδία	422	41.8
Ηνωμένο Βασίλειο	6086	89.7	Ελλάδα	314	30.1
Ευρωπαϊκή Ένωση	–	86.5	Βουλγαρία	203	29.3
Ρουμανία	1538	80	Ιταλία	1730	28.6
Αυστρία	673	74.7	Γερμανία	1899	22.7
Πορτογαλία	722	70.8	Σερβία	68	10.1

Πηγή: www.ourworldindata.org

Παραμένει η εκτεταμένη διασπορά σε νεαρότερες ηλικίες, που απεικονίζεται στον αυξημένο αριθμό κρουσμάτων σε ηλικίες κάτω των 40 ετών. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος ηλικίας των κρουσμάτων είναι τα 39 έτη. Ωστόσο, αυτή η ηλικιακή ομάδα φαίνεται να ανταποκρίνεται σε μια μερικώς επιτυχή αντιμετώπιση της επιδημίας, σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ.

Τα αυξημένα κρούσματα που καταγράφονται (τα οποία, όπως αναφέρεται και παρακάτω, ως ένα βαθμό οφείλονται και στον αυξημένο αριθμό των test που πραγματοποιούνται) αφορούν σε μεγάλο βαθμό νεότερες ηλικίες και ασυμπτωματικούς ή ήπια συμπτωματικούς ασθενείς. Το πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι ο αριθμός των ασθενών που χρειάζονται διασωλήνωση παρουσιάζει αυξητική τάση τις τελευταίες δύο εβδομάδες, γεγονός που καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη πίεση στο σύστημα υγείας. Από την άλλη, η πληρότητα σε κλίνες ΜΕΘ/ΜΑΦ για κρούσματα COVID-19 στην επικράτεια παρουσιάζει μείωση στο 32% (από 36% στην προηγούμενη έκθεση), σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ. Με δεδομένο τον αυξημένο αριθμό ασθενών που βρίσκονται σε κλίνες ΜΕΘ/ΜΑΦ, η μείωση αυτή αντανakλά πλήρως την αύξηση των διαθέσιμων κλινών ΜΕΘ/ΜΑΦ. Στην Αττική, η πληρότητα κλινών ΜΕΘ/ΜΑΦ για κρούσματα COVID-19 ανέρχεται σε 55%.

Συμπερασματικά, η παρούσα κατάσταση συνεχίζει να απαιτεί πολύ αυξημένη επαγρύπνηση και αυστηρή τήρηση των προληπτικών μέτρων που έχουν ανακοινωθεί.

Ο κυλιόμενος μέσος όρος των τεστ ανά ημέρα διαμορφώθηκε σε 10.617 την τελευταία εβδομάδα. Μεγάλο μέρος αυτών πραγματοποιείται με δειγματοληπτικούς ελέγχους στις πύλες εισόδου της χώρας και με στοχευμένους ελέγχους σε διάφορες περιοχές της επικράτειας. Σύμφωνα με τα διαγνωστικά test που πραγματοποιούνται σε όλη την χώρα, ποσοστό 4% – 11% των κρουσμάτων είναι εισαγόμενα.

Το πλήθος των διασωληνωμένων ασθενών στις ΜΕΘ αυξήθηκε σε 78 (από 73 στην προηγούμενη έκθεση), ενώ ο μέσος όρος του ημερήσιου αριθμού των θανάτων μειώθηκε σε 4,9 (από 5,9). Σύμφωνα με τα διεθνή διαθέσιμα δεδομένα, η Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται σε σχετικά καλή κατάσταση στον δείκτη θανάτων λόγω COVID ανά 1 εκ. κατοίκους (104η θέση / 37,2 θάνατοι ανά 1 εκ. κατοίκους) όταν ο μέσος όρος παγκοσμίως είναι 132,4 θάνατοι ανά 1 εκ. κατοίκους. Ο ρυθμός διπλασιασμού των κρουσμάτων διαμορφώθηκε σε 35 από 32 ημέρες και των θανάτων σε 100 από 123 ημέρες.

Συνολικά, με βάση τις προαναφερθείσες τάσεις, ο ΕΟΔΥ εκτιμά ότι ο δείκτης R_t για την επικράτεια παραμένει στην μονάδα, ενώ για την περιφέρεια Απικής ο δείκτης R_t υπολογίζεται άνω της μονάδας.

Η κινητικότητα του πληθυσμού δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη έκθεση στους χώρους εργασίας και στις κατοικίες, που είναι οι δύο κατηγορίες που έχουν επικαιροποιηθεί στο Google Mobility Report την τελευταία εβδομάδα.

Συνεχίστηκε η αύξηση καταθέσεων για έβδομο συνεχόμενο μήνα

τον Αύγουστο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας (ΤτΕ). Συγκεκριμένα οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα (νοικοκυριά και επιχειρήσεις) ενισχύθηκαν κατά 421 εκ ευρώ τον Αύγουστο με την σωρευτική αύξηση να ανέρχεται σε 11,24 δις ευρώ τους τελευταίους επτά μήνες.

Τα στοιχεία της ΤτΕ κατέδειξαν επίσης επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, σε +1,9% τον Αύγουστο από +1,5% τον Ιούλιο, κυρίως λόγω της αύξησης των δανείων σε επιχειρήσεις κατά +6,5% (έναντι +5,8% τον Ιούλιο). Οι μηνιαίες καθαρές ροές επιχειρηματικών δανείων ανήλθαν σε +324 εκ ευρώ τον Αύγουστο, ενώ θετικές ροές καταγράφηκαν επίσης και στα δάνεια σε ελεύθερους επαγγελματίες (+21 εκ ευρώ). Συνολικά από την αρχή του χρόνου, η καθαρή ροή επιχειρηματικών δανείων ανέρχεται σε 4,22 δις ευρώ.

Μείωση -3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο σημειώθηκε στον κύκλο εργασιών στο λιανικό εμπόριο τον Ιούλιο, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ. Πτώση κατέγραψαν οι κατηγορίες καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων (-20,1%), τροφίμων-ποτών και καπνού (-8,4%) και μεγάλων καταστημάτων τροφίμων (-2,7%). Αντίθετα, οι υπόλοιπες κατηγορίες καταστημάτων εμφάνισαν αύξηση, με διψήφιους ρυθμούς μεταβολής να καταγράφονται στις πωλήσεις εκτός καταστημάτων (+16,8%), στα φαρμακευτικά-καλλυντικά (+12,9%) και στα έπιπλα-ηλεκτρικά είδη-οικιακός εξοπλισμός (+11,8%). Παράλληλα, αναθεωρήθηκαν τα στοιχεία για τον Μάιο και Ιούνιο και υποδεικνύουν πλέον χαμηλότερη πτώση από αυτή που είχε αρχικά ανακοινωθεί. Συνολικά, στο επτάμηνο ο

κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο εμφάνισε μείωση -3,5%.

Μικρή υποχώρηση κατά 1,2 μονάδες κατέγραψε ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο στις 89,5 μονάδες, αντανakλώντας μείωση στις περισσότερες κατηγορίες και βελτίωση στις υπηρεσίες (+1,9 μονάδες). Οριακή μείωση εμφάνισε και ο δείκτης προσδοκιών απασχόλησης, μετά από βελτίωση τους προηγούμενους τρεις μήνες, και ανήλθε στις 105,3 μονάδες τον Σεπτέμβριο.

Όσον αφορά τους πρόδρομους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, η μικρή ανάκαμψη στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας που καταγράφηκε στο πρώτο μισό του Σεπτεμβρίου αντιστράφηκε στη συνέχεια με το σύνολο σχεδόν του Σεπτεμβρίου να εμφανίζει μικρή υποχώρηση κατά -1,6% έναντι μείωσης -7,5% που είχε σημειωθεί τον Αύγουστο. Τα στοιχεία του Bruegel για την εβδομαδιαία κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας υποδεικνύουν μείωση -3% την τέταρτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου έναντι πτώσης -5% την τρίτη εβδομάδα. Συνολικά, στο διάστημα από τις αρχές Μαρτίου έως τις 25 Σεπτεμβρίου, η μέση εβδομαδιαία μείωση στην Ελλάδα ανήλθε σε -6,1% έναντι -5,1% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου. Σε χώρες με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως η Πορτογαλία, Ισπανία και Ιταλία τα ποσοστά μεταβολής ήταν -5,9%, -7,4% και -12,4% αντίστοιχα για την ίδια περίοδο.

Μείωση κατέγραψε ο μέσος όρος του αριθμού επιβατών, τόσο των διεθνών όσο και των εσωτερικών πτήσεων, το δεύτερο μισό του Σεπτεμβρίου σε σύγκριση με το πρώτο μισό του μήνα. Συγκεκριμένα,

ο μέσος όρος του αριθμού των επιβατών εξωτερικών πτήσεων μειώθηκε κατά -8%, ενώ ο αριθμός των επιβατών διεθνών πτήσεων κατέγραψε μεγαλύτερη πτώση κατά -14,5%. Συνολικά, ο μέσος ημερήσιος αριθμός επιβατών εξωτερικών και εσωτερικών πτήσεων ανήλθε σε 17,589 και 11,576 αντίστοιχα τον Σεπτέμβριο, καταγράφοντας πτώση κατά -71,8% και -57% αντίστοιχα σε σύγκριση με τον περυσινό μήνα.

Ο όγκος ηλεκτρονικών συναλλαγών συνέχισε να ενισχύεται με ισχυρό διψήφιο ρυθμό για πέμπτο συνεχόμενο μήνα επιταχυνόμενος σε +40,8% τις πρώτες 18 ημέρες του Σεπτεμβρίου έναντι αύξησης κατά +30,5% τον Αύγουστο. Συνολικά, στο διάστημα Μαρτίου – Σεπτεμβρίου, ο όγκος ηλεκτρονικών συναλλαγών εμφανίζει μέση αύξηση +24,1%, με τάση επιτάχυνσης μετά τον Μάιο και την σταδιακή άρση του lockdown. Παράλληλα, η αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών αυξάνεται για τέταρτο συνεχόμενο μήνα κατά +4,6% τις πρώτες 18 ημέρες του Σεπτεμβρίου από +2,9% τον Αύγουστο. Συνολικά, στο διάστημα Μαρτίου – Σεπτεμβρίου, η αξία ηλεκτρονικών συναλλαγών καταγράφει ρυθμό αύξησης +1,6%.

Οι πληρωμές μέσω του συστήματος ΔΙΑΣ στο δημόσιο εμφανίζουν συνολικά μείωση σε σχέση με πέρυσι για το διάστημα από 23 Μαρτίου έως 25 Σεπτεμβρίου, γεγονός που συνδέεται με την αναστολή πληρωμής φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων για όσους πλήττονται. Εντούτοις, το ποσοστό μείωσης, τόσο τον Αύγουστο, όσο και το διάστημα 1-25 Σεπτεμβρίου, εμφανίζει επιβράδυνση σε σύγκριση με την επίδοση του Ιουλίου.

Όσον αφορά την εξέλιξη των καταναλωτικών δαπανών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, η περίοδος 23 Μαρτίου – 24 Σεπτεμβρίου καταγράφει μείωση -9,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή. Αξίζει να σημειωθεί ότι το διάστημα 1-24 Σεπτεμβρίου η μεταβολή είναι ελαφρά θετική (+1,9%) έναντι μείωσης -4,4% τον Αύγουστο.

Σταδιακή βελτίωση εμφανίζουν τομείς της οικονομικής δραστηριότητας που είχαν βρεθεί αντιμέτωποι με ραγδαία και απότομη μείωση της ζήτησης λόγω της επιβολής των μέτρων περιορισμού.

Σημαντική αύξηση συνεχίζει να καταγράφεται στα διόδια (+102,2% τις πρώτες τρεις εβδομάδες του Σεπτεμβρίου από +122,2% τον Αύγουστο), στους φούρνους (+67,3% από +68,5%), στις εταιρίες ενέργειας (+60,6% από +62,4%), στις υπηρεσίες courier (+57,2% από +47,6%), στα φαρμακεία (+37,1% από +27,7%), στα οικοδομικά υλικά (+33,4% από +30%), στα super markets και παντοπωλεία (+28,5% από +19,2%).

Τονίζεται πως οι παραπάνω αυξήσεις αντικατοπτρίζουν και μια μεταστροφή των πολιτών σε ηλεκτρονικά κανάλια πληρωμών και δεν αποτελούν αποκλειστικά ένδειξη αυξημένης ζήτησης.

Αντίθετα, μείωση συνεχίζει να παρατηρείται στους χώρους εστίασης (-13,4% τις πρώτες τρεις εβδομάδες του Σεπτεμβρίου από -7,9% τον Αύγουστο), στις εταιρίες μεταφορών (-53,1% από -30,1%), στα πολυκαταστήματα (-69,5% από -68,4%) και στα ταξιδιωτικά γραφεία (-71,2% από -64%).

Εν κατακλείδι, τα ευρήματα της 17^{ης} έκθεσης προόδου του

Παρατηρητηρίου καταδεικνύουν μία σταθεροποίηση του μέσου όρου ημερησίων κρουσμάτων, με έντονη όμως ημερήσια μεταβλητότητα, μείωση των ημερήσιων θανάτων, αλλά αύξηση του αριθμού των διασωληνωμένων ασθενών. Επίσης, ο δείκτης R_t για την επικράτεια παραμένει σε 1, ενώ στην Απική υπολογίζεται άνω της μονάδας. Στο οικονομικό σκέλος, επισημαίνεται η συνεχιζόμενη αύξηση των καταθέσεων για έβδομο μήνα και η επιτάχυνση της πιστωτικής επέκτασης των επιχειρηματικών δανείων τον Αύγουστο, η μείωση των λιανικών πωλήσεων κατά -3% τον Ιούλιο, η μικρή υποχώρηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας τον Σεπτέμβριο, καθώς και η συνεχιζόμενη ενίσχυση τόσο του όγκου, όσο και της αξίας, ηλεκτρονικών συναλλαγών τις πρώτες 18 ημέρες του Σεπτεμβρίου.